

Fear and reasons of children in preschool¹

Okul öncesi dönemdeki çocukların korkuları ve nedenleri

Vuslat Oğuz²

Abstract

In this study, it was aimed to determine the fears and fears of the children who are going to kindergarten and to make suggestions about the innovations in education programs and policies related to this situation. The research has been carried out in qualitative research methods. The study group consisted of 48 children attending kindergarten in Mersin. The data of the study was obtained by a semi-structured interview form consisting of two parts. In the first part of the interview form, there are two questions that aim to determine the gender and age of children's personal information. In the second part, there are two questions which are prepared to determine the fears of children and their reasons for these fears. The first of these questions is "What scares you? The second was formed as "Why?" The questions in the semi-structured interview form were asked to the child and given enough time to answer. Interviews with each child took about 5-8 minutes. Content analysis method was used to analyze the data obtained from children. As a result of the research, it was determined that the fears of children attending the kindergarten were gathered under four themes as "Animals (20)", "People (3)", "Extraordinary (Realistic) Assets (7)" and "Other (10)". Fears of animal contact were found to be more intense fear in children's lives. Animal fears stem from animal-specific behavior.

Özet

Bu araştırmada, anaokuluna devam eden çocukların korkularını ve korkularının nedenlerini belirleyerek, bu duruma ilişkin eğitim programları ve politikalarında yapılabilecek yeniliklere ilişkin öneriler geliştirmek amaçlanmıştır. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim deseninde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu Mersin ilinde anaokuluna devam eden 48 çocuk oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri, iki bölümden oluşan, yarı yapılandırılmış bir görüşme formu ile elde edilmiştir. Görüşme formunun ilk bölümünde çocukların kişisel bilgilerinden cinsiyet ve yaşını belirlemeyi amaçlayan iki soru yer almaktadır. İkinci bölümde ise çocukların korkularını ve bu korkuların nedenlerine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla hazırlanmış iki soru yer almaktadır. Bu sorulardan ilki "Seni neler korkutur?"; ikincisi ise "Neden?" biçiminde oluşturulmuştur. Çocuğa yarı yapılandırılmış görüşme formunda yer alan sorular sıra ile sorulmuş, yanıtlaması için yeterince zaman verilmiştir. Her bir çocukla yapılan görüşme yaklaşık 5-8 dakika sürmüştür.

Çocuklardan elde edilen verilerin incelenmesinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, anaokuluna devam eden çocukların korkularının "Hayvanlar (20)", "İnsanlar (3)", "Olağanüstü (gerçekçi olmayan) Varlıklar (7)" ve "Diğer (10)" olmak

¹ Bu çalışmanın bir kısmı, 18-21 Ekim 2017 tarihleri arasında Ankara'da düzenlenen V. Uluslararası Okul Öncesi Eğitim Kongresinde 19 Ekim 2017 tarihinde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Doç. Dr., Mersin Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Öğretmenliği Anabilim Dalı, vuslat.oguz@mersin.edu.tr

People in the main theme, a father figure, two school friend and cheat sub themes are sub-themes related to children's negative experiences. Fears of the main theme of extraordinary (unrealistic) assets; it was found that the media, which directly influenced the child such as cartoons and children's games, were caused by frightening elements. The sub-themes related to the fears in the other main theme are based on real life and it is determined that there are sub-themes that the child may face while maintaining his / her daily life. All of these experiences are negative and have been shown as a reason of fear by children.

Keywords: Child; fear; kindergarten; child fears; forms of fear; reasons of fear.

[\(Extended English summary is at the end of this document\)](#)

üzere dört tema altında toplandığı belirlenmiştir. Hayvanlar temasına ait korkuların çocukların yaşamlarında daha yoğun korku unsuru olduğu belirlenmiştir. Hayvanlara ilişkin korkular, hayvan türüne özgü davranışlardan kaynaklanmaktadır. İnsanlar ana temasında bir baba figürü, iki okul arkadaşı ve dolandırıcı alt temaları çocukların olumsuz yaşantılarından kaynaklanan korkulara ait alt temalardır. Olağanüstü (gerçekçi olmayan) varlıklar ana temasına ait korkuların; çizgi filmler, çocuk oyunları gibi çocuğu doğrudan etkileyen medyanın korkutucu öğeler içermesinden kaynaklandığı bulunmuştur. Diğer ana temasında yer alan korkulara ilişkin alt temaların gerçek yaşantıya dayalı olduğu ve çocuğun içinde bulunduğu çevrede günlük yaşamını sürdürürken karşılaşılabileceği alt temalar olduğu belirlenmiştir. Bu yaşantıların hepsi olumsuzdur ve çocuklar tarafından korku nedeni olarak gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk; korku; anaokulu; çocuk korkuları; korku biçimleri; korku nedenleri.

Giriş

Korku, kişinin görünen ve görünmeyen tehlikeler karşısında gösterdiği doğal bir tepkidir. Korku bir kişiye, nesneye, bir olaya ya da olguya bağlı olabilir. Korkunun en önemli özelliklerinden biri, korku veren uyarının ani ve beklenmeyen bir durumda ortaya çıkmasıdır. Korkunun oluşumu, kişinin geçmiş yaşantılarına, içinde bulunduğu çevrenin koşullarına, uyarının şiddetine ve o andaki psikolojik ve fizyolojik durumuna bağlı olarak değişir. Köknel'e (2004) göre; korku, "canlı varlıkların görünen veya görünmeyen algıladığı, düşündüğü, imgelediği, tasarladığı tehlikeli, tehdit dolu durum, kişi, nesne, olay, olgu karşısında gösterdiği doğal, evrensel duygulanım durumu, ruhsal tepkidir."

Kişinin, olaylara verdiği farklı tepkilerle korkular şekillenir. Korku anında verilen tepkiler kişiye özgüdür. Korku anında kişinin en belirgin duygusal tepkilerinden biri, huzursuzluk hissi ve kaygıdır. Huzursuz olan kişi, tedirginlik ve endişe yaşayarak heyecanlanır, bunun sonucu olarak da dengesiz davranışlar gösterebilir (Burkovic ve Tan, 2006). Korku içgüdüselidir. Örneğin ani bir ses çıkmasından dolayı kişi ürkebilir. Ancak, bu gelip geçici bir tepkidir. Korkular, kişinin yaşamını etkisi altına alarak günlük yaşantısını etkilerse korku yerini fobiye bırakabilir. Yetişkinler için bahsedilen bu durum, çocuklar için de geçerlidir. Yetişkinlerin fobileri incelendiğinde, çocukluk yıllarında eğitim ve disiplin aracı olarak kullanılmak istenen korkunun ön plana çıktığı görülmektedir. (Yiğit, 2008). Özellikle yetişkinlerde çocukları korkutmak, eğitim ve disiplin aracı olarak yaygın olarak kullanılmaktadır.

Çocuklarda korkunun gelişimi çocuğun yaşına bağlı olarak değişmektedir. On-onsekiz aylık bebekler yabancı korkusu yaşarlar. Tanımadıkları kişileri gördüklerinde anne-babadan ayrılmak istemezler, anne-baba onları bıraktıklarında ağlayarak tepkilerini gösterirler. İki-üç yaş çocukları rahatsız edici yüksek seslerden (elektrik süpürgesinin sesi, gök gürültüsünün sesi gibi) korkarlar. Üç-dört yaşlarında annenin desteğini kaybetme, yalnızlık, kaza, yangın ve benzeri olaylardan korkma gözlenebilir. Bu yaş çocuğu için somut olayların yanı sıra hayal edilen şeyler de korku kaynağı olabilir. Beş-altı yaşlarındaki bir çocuk ise, masalların etkisi ile imgeleme dayanan nesnelere

korkabilir (Erdal, 2015, 1). Çocuklar duygularının, coşkularının aşırı, bilişsel işlevlerinin az, hayata dair deneyimlerinin, gözlemlerinin, bilgi birikimlerinin ve gerçeklerle bağlantılarının eksik olması sebebiyle duygularını, gördüklerinin gerçekçi bir biçimde değerlendiremezler. Bu tip olayları abartarak, çarpıtarak, saptırarak, süsleyerek algılar ve korkulu sonuçlar çıkarırlar (Bal, 2010, 12).

Okul öncesi dönemdeki çocukların korkuları çeşitlilik gösterir. Ancak bu korkuların çeşitliliği; çocukların cinsiyetine, yaş aralığına, kişilik özelliklerine, anne ve babanın çocuğu yetiştirme biçimine, anne babanın kişiliğine ve çocuğun yaşantılarına bağlı olarak değişebilir. Çocukların korkular hakkında deneyimleri de onların herhangi bir kişi, nesne ya da duruma ilişkin geliştirdiği korkunun derecesini etkiler. Kılıççı'ya (1974, 15) göre, okul öncesi dönemdeki çocuklarda en fazla görülen korku hayvan korkusudur. Buna göre, çocuğun çevresindeki yetişkinlerin hayvanlara karşı kötü davranması, onlardan kaçıp aynı yerde bulunmak istememeleri, çocukta hayvanlardan korkmaları gerektiği ve onların kendileri için tehlikeli yaratıklar olduğu düşüncesini yaratır. Bazı hayvanlar, kişiye daha fazla korku verdiği için, kişinin duyduğu kaygı, fobik bir hal alır.

Çocuklar, hayvanlar dışında karanlıktan, tanımlayamadıkları nesnelere (yaratık, hayalet, peri vs.), insanlardan (çocukta korku unsuru oluşturan bir ebeveyn davranışı; şiddet gibi), ani uyarıcılardan, doğa olaylarından (elektrik çarpması, deprem, şimşek çakması, gök gürlemesi gibi) korkabilirler. Örneğin; karanlıktan korkan çocuklar aslında karanlığın neyi temsil ettiğini tam olarak bilemezler. Yetişkinler çocuklara ceza yöntemi olarak karanlık bir odaya kilitleme, çocuğu karanlıkla tehdit etme gibi davranışlar gösteriyorlarsa çocuklar karanlığa karşı korku geliştirirler. Anlatılan masallar ve hikayelerin konusunda peri, hayalet gibi kavramların kullanılarak çocuklara anlatılması çocukların gerçekçi olmayan kavramlara ilişkin korku geliştirmesine neden olabilir. Ya da çocuğun istenmeyen bir davranışının önlenmesinde anne-babalar, doktorun iğne yapacağı konusunda çocuğa telkinde bulunması çocuklarda doktora ve hastanelere karşı korku geliştirmesine neden olabilir. Çocuklar için hazırlanan basılı ve görsel yayınlar da çocukların korkularının pekişmesine neden olabilir. Örneğin; çizgi filmlerde çocuğun özdeşim kurduğu karakter fiziksel bir özelliği ile (çatık kaşlar, şiddet uygulayan davranışlar gibi) onun için korku unsuru olabilir. Çocuğun izlediği, dinlediği her şey çocukta korku yaratabilir. Bu nedenle, ailelerin çocuğun yaşantısında çocuğa görelilik ilkesinden yola çıkarak çocuğa uygun eğitsel ortamları oluşturması ve çocukta korkuya neden olabilecek ebeveyn davranışlarından kaçınması gerekir.

Yapılan çalışmalar incelendiğinde; korku ve fobi şikayetleriyle kliniğe başvuran çocukların korkularının; hastaneye yatan çocukların hastane korkularını ve bunları etkileyen etmenlerin ve ilköğretim birinci kademe öğrencilerinin korkularının incelendiği araştırmalar olduğu (Ergin-Şahan, 1997, 121; Bal, 2010; Kılıççı, 1974) görülmüştür. Müzikle terapinin 6-12 yaşlar arasında çocuklarda anksiyete, korku ve ağrı yönetimine etkisinin incelendiği bir araştırmanın sonucuna göre, deney grubundaki çocukların korkuya ilişkin ortalama puanlarının kontrol grubundaki çocukların puan ortalamalarına göre daha düşük olduğu bulunmuştur (Bahadır, 2016). Çocuk yuvalarında kalan 9-12 yaş arasındaki korunmaya muhtaç kız ve erkek çocukların korku yoğunluk ve yaygınlıklarının saptanması ve ailelerinin yanında kalan aynı yaşlardaki çocuklarla aralarında fark bulunup bulunmadığının belirlenmesi amacı ile yapılan araştırmada ise, okul ve yuva arasında farklılık olduğu, kız çocukların erkek çocuklara oranla daha fazla korku gösterdikleri sonucuna ulaşılmıştır (Aktaş, 1991). İlkokul öğrencilerinde bireysel korkuların yaşam kalitesi, akademik başarı ve öz etkililik düzeyi ile ilişkisinin incelendiği, 6-12 yaş arasındaki çocuklarda korkunun azaltılmasında hemşirenin yapacağı eğitimin etkisinin araştırıldığı (Babaoğlu, 2016; Ekici, 1990) çalışmalar da bulunmaktadır. 8-13 yaş çocuklarının TV haber içerikleri karşısında duydukları korkuların incelendiği bir araştırmada çocuklar ve annelerinin, çocukların TV haberlerinden kaynaklı korkularıyla ilgili verdikleri cevaplar arasında farklar bulunmuştur. Çocuklar için en korkutucu haber içerikleri; “acı çeken çocuklar”, “kaçırılan çocuklar”, “fakir ülkelerde açlık çeken çocuklar”, ve “acı çeken hayvanlar” olarak sıralanmıştır. Tüm haber içerikleriyle ilgili kız çocukların korku düzeyleri erkek çocukların korku düzeylerinden daha yüksektir. Öveç (2012) tarafından, 6 yaş anasınıflı çocuklarının sevgi, korku, mutluluk ve üzüntü duygularını nasıl resmettiklerinin belirlenmesi amacı ile yapılan bir araştırma sonuçlarına göre; çocukların korku resimlerinde siyah

ön plana çıkmıştır. Çocukların yarısı korku ve üzüntü resimlerinde tek ya da az sayıda renk kullanmıştır. Çocukların çoğunluğu korku ve üzüntü resimlerinde kağıdın tamamını kullanmamışlardır. Sevgi ile mutluluk, korku ile üzüntü resimlerinde abartılı çizilmiş nesne sayıları birbirine benzerdir. Bunlar sevgi ve mutluluk resimlerinde çoğunlukla kalp ve çiçek; korku resimlerinde ise dişlerdir. Çocuklar sevgi ve üzüntü resimlerinde en çok kendilerini, korku resimlerinde hayvanları çizmişlerdir. Tural (2012) tarafından yapılan araştırmada, terapötik oyun ile ameliyata hazırlanan çocukların ameliyat sonrasında kaygı ve korkularının azaldığı ve bu farkın istatistiksel olarak ileri derecede anlamlı olduğu saptanmıştır. Fırat (2012) tarafından yapılan okul öncesi dönem çocuklarına yönelik hazırlanan masal ve öykü kitaplarının korku ve şiddet öğelerinin incelendiği araştırmada; öykü kitaplarının metin kısmında % 7.05 oranında korku öğesine ve % 15.2 oranında şiddet öğesine rastlanırken; masal kitaplarının % 11.8'inde korku öğesine, % 24.4'ünde şiddet öğesine rastlanmıştır. Oghii (2015) yılında yaptığı bir araştırmada; Moldova ve Türkiye'de yaşayan farklı iki grubun genelde ortak korkularının olduğunu ortaya çıkarmıştır. En çok korkulan 10 konudan 8'inin iki grupta da olduğunu bulmuştur. Tüm çocuklar tarafından en çok tekrarlanan korkuların "hayvanlar (yılan, böcek, köpek, v.s.)", "birisinden saldırıya uğramak", "kötü rüyalar", "ailemden birinin ölmesi", "kendi ölümüm", "doğal felaketler (fırtına, şimşek, tufan, deprem)", "yangın", "savaş" olduğunu saptamıştır. Ay-Solmaz'ın (2017) korkusu olan ve olmayan 3-6 yaş arası çocukların anne-babalarının tutumlarının ve kaygısının çocuklarının korkularına olan etkisini incelemeyi amaçladığı araştırmasında; demokratik ve otoriter tutumların, sosyoekonomik düzey ve eğitim düzeyi ile anne-babanın çocukluk korkularının, çocuklardaki korkuyu yordadığı bulunmuştur.

Yapılan çalışmalar dikkate alındığında okul öncesi dönemdeki çocuklarla ilgili korku konusunda yapılan çalışmaların sınırlı olduğu dikkati çekmektedir. Okul öncesi dönem, ilkökul, ergenlik ve yetişkinlik yıllarına hazırlık açısından önemli bir dönem olduğu için okul öncesi dönemdeki çocukların korkularının ve bu korkuları oluşturan nedenlerin incelenmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Bu noktadan hareketle, bu araştırmada; anaokuluna devam eden çocukların korkularını ve korkularının nedenlerini belirleyerek, bu duruma ilişkin eğitim programları ve politikalarında yapılabilecek yeniliklere ilişkin öneriler geliştirmek amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu araştırma, olgubilim deseninde nitel bir araştırmadır. Olgubilim deseni, farkında olunan ancak, derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olunmayan olgulara odaklanmaktadır. Olgubilim deseninde amaç; bireylerin bir olguya ilişkin yaşantılarını, algılarını ve bunlara yüklediği anlamları belirlemektir. Sonuçlar, betimsel bir anlatım ile sunulur ve doğrudan alıntılara yer verilir. Buna ek olarak, ortaya çıkan temalar çerçevesinde elde edilen bulgular açıklanarak yorumlanır. Olgubilim araştırmaları nitel araştırmanın doğasına uygun olarak kesin ve genellenebilir sonuçlar ortaya çıkarmayabilir. Bir olguyu daha iyi tanımaya ve anlamaya yardımcı olacak sonuçlar sağlayacak örnekler, açıklamalar ve yaşantılar ortaya koyabilir. Bu yönüyle bilimsel alanyazına ve uygulamaya önemli katkılar getirebilir (Yıldırım ve Şimşek, 2008, 72, 75).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2017-2018 öğretim yılı güz döneminde Mersin ilinde, anaokuluna devam eden, anne babası ile birlikte yaşayan ve normal gelişim gösteren 60-72 aylık 48 çocuktan (23 erkek, 25 kız) oluşmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Bu araştırmada, olgubilim araştırmalarında başlıca veri toplama aracı olarak kullanılan görüşmeden yararlanılmıştır. Araştırmanın verileri, iki bölümden oluşan, yarı yapılandırılmış bir görüşme formu ile elde edilmiştir. Görüşme formu hazırlanırken alan yazındaki benzer çalışmalar incelendikten sonra araştırmanın amaçları doğrultusunda taslak görüşme soruları belirlenmiştir. Bu taslak, Eğitim Bilimleri Bölümünde alanında uzman bir öğretim üyesinin görüşlerine sunulmuş ve

onun kapsam, dil ve anlaşılabilirlik açısından önerdikleri dikkate alınarak dört sorudan oluşan görüşme formu şeklinde yeniden düzenlenmiş ve uygulamaya hazır hale getirilmiştir. Görüşme formunun ilk bölümünde çocukların kişisel bilgilerinden cinsiyet ve yaşını belirlemeyi amaçlayan iki soru yer almaktadır. İkinci bölümde ise çocukların korkularını ve bu korkuların nedenlerine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla hazırlanmış iki soru yer almaktadır. Bu sorulardan ilki “Seni neler korkutur?”; ikincisi ise “Neden?” biçiminde oluşturulmuştur.

Geçerlik ve Güvenirlilik

Öncelikle, alanyazın taraması yapılarak kavramsal bir çerçeve oluşturulmuştur. Bu çerçeveye ışığında sorular hazırlanmış; görüşme formunun hazırlanma sürecinde Eğitim Bilimleri Bölümünde görev yapan bir öğretim üyesinden uzman görüşü alınmıştır. İkinci olarak elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiş ve ulaşılan sonuçların alan yazınla ne oranda örtüştüğüne bakılmıştır. Elde edilen bulgular Okul Öncesi Öğretmenliği alanında görev yapan iki öğretim üyesinin görüşlerine sunulmuş ve onlara göre bu bulguların araştırmada elde edilebilecek bulgular oldukları belirlenmiştir. Üçüncü olarak, araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı, verilerin toplanması, verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması sürecinde yapılanlar ayrıntılı olarak raporlanmıştır. Son olarak, katılımcıların ifadeleri herhangi bir yorum yapılmadan veya yorum eklemekten doğrudan alıntılarla verilmiştir. Ayrıca, araştırmaya ait ham veri olarak tüm yarı yapılandırılmış görüşme formları, ses kayıtları ve deşifreler saklanmaktadır.

İşlem

Araştırmanın yapılacağı anaokulunun yöneticileri ile görüşülerek araştırmanın amacı ve uygulamanın nasıl gerçekleşeceği ile ilgili bilgi verilmiş ve onayları alınmıştır. Daha sonra anasınıfı öğretmenleri ile tanışılmış ve onlara da araştırmanın amacı ve uygulama süreci ile ilgili bilgi verilmiştir. Araştırmayı gerçekleştirilebilmek amacıyla çocuklarla çalışabilmek için, okul yöneticileri ve anasınıfı öğretmenleri ile birlikte görüşülerek sessiz, çocukların dikkatlerini dağıtmayacak ve süreci etkilemeyecek bir ortam oluşturulmuştur. Anasınıfı öğretmenlerinden sınıflarındaki çocukların isim ve cinsiyetlerinin yer aldığı listeler alınmış, çocuklarla görüşmenin yapılacağı uygun günler ve saatler birlikte belirlenmiştir. Araştırmacı, çocuklara kendisini tanıtmış, neden geldiğini açıklamış ve görüşme yapılan alana çocukları bireysel olarak almıştır. Çocuğun araştırmacının karşı tarafına oturması sağlanmıştır. Çocuğa yarı yapılandırılmış görüşme formunda yer alan sorular sıra ile sorulmuş, yanıtlaması için yeterince zaman verilmiştir. Her bir çocukla yapılan görüşme yaklaşık 5-8 dakika arasında sürmüştür. Görüşme esnasında çocuklarla yapılan tüm konuşmalar ses kayıt cihazıyla kaydedilmiştir. Ses kayıt cihazıyla kaydedilen veriler, ayrı bir zaman diliminde tek tek dinlenerek çözümlenmiş ve metne dönüştürülmüştür. Çocuklardan elde edilen verilerin incelenmesinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada görüşme yoluyla toplanan verilerin analizi aşamasında "içerik analizi" tekniğinden yararlanılmıştır. İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayacak kavramlar ve ilişkilere ulaşmaktır. Betimsel analizde özetlenen ve yorumlanan veriler, içerik analizinde daha derin bir işleme tabi tutulur ve betimsel bir yaklaşımla fark edilmeyen kavram ve temalar bu analiz sonucunda belirlenir. Bu amaçla toplanan verilerin önce kavramsallaştırılması, daha sonra da ortaya çıkan kavramlara göre mantıklı bir biçimde düzenlenmesi ve buna göre veriyi açıklayan temaların belirlenmesi gerekir (Yıldırım ve Şimşek, 2011, 227, 228). Bu araştırmada, nitel araştırma verileri dört aşamada analiz edilmiştir: 1) Verilerin kodlanması 2) Temaların Bulunması 3) Kodların ve Temaların Düzenlenmesi 4) Bulguların Tanımlanması ve Yorumlanması. Birinci aşamada, elde edilen bilgiler incelenerek anlamlı bölümlere ayrılmış ve her bölümün kavramsal olarak neyi ifade ettiği bulunmaya çalışılmıştır. İkinci aşamada, kodlardan yola çıkarak verileri genel olarak açıklayan ve kodları belirli kategoriler altında toplayabilen temalar bulunmuştur. Üçüncü aşamada, elde edilen veriler düzenlenmiştir. Dördüncü aşamada ise, bulgular yorumlanmıştır.

Bulgular

Anaokuluna devam eden çocukların korkularını ve korkularının nedenlerini belirleyerek, bu duruma ilişkin eğitim programları ve politikalarında yapılabilecek yeniliklere ilişkin öneriler geliştirmek amacıyla yapılan bu araştırmada, çocukların korkularının dört ana tema altında toplandığı belirlenmiştir:

1. Hayvanlar (20)
2. İnsanlar (3)
3. Olağanüstü (Gerçekçi Olmayan) Varlıklar (7)
4. Diğer (10)

Hayvanlar ana teması ve bu ana tema altında oluşan alt temalarla ilgili çocuk korkularına ilişkin görüşler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Çocukların Korkularına İlişkin Alt Temalar ve Frekanslar

Ana Tema	Alt Temalar	f
Hayvanlar	Örümcek	8 kız + 2 erkek
	Dinozor	7 kız + 1 erkek
	Aslan	5 kız + 1 erkek
	Ayı	6 kız
	Yılan	4 kız + 1 erkek
	Hamamböcekleri	3 kız + 2 erkek
	Kurt	4 kız
	Köpek	3 kız + 1 erkek
	Timsah	1 kız + 2 erkek
	Böcekler	1 kız + 2 erkek
	Kaplan	1 kız + 1 erkek
	Kedi	1 kız + 1 erkek
	Arı	2 erkek
	Çita	2 kız
	Akrep	2 kız
	Tavşan	1 kız
	Eşek	1 kız
	Kuş	1 erkek
	Kertenkele	1 erkek
	Köpek Balıkları	1 erkek

Tablo 1 incelendiğinde anaokuluna devam eden çocukların korkularının “Hayvanlar” ana teması altında 20 alt temada toplandığı belirlenmiştir. Bunlara ilişkin öğrenci görüşlerinden bazıları aşağıda çocukların ifade ettiği biçimde aktarılmıştır:

Örümcek: “Çok korkutucu ve ısırır.”, “Ayaklarından”, “Çünkü kulakları birazcık korkutucu duruyor.”, “Görüntüsünden bir acayip”, “Ağ tutması”, Beni ısırır diye”, “Çünkü onların elleri çok dikenli”, “Çünkü onların bazıları zehirli ve bazıları ısırır.”, “Çünkü onlar bizi yer.”, “Kırmızıydı, çünkü denizde yüzüyorum diye, ondan korkutur, babam beni denize bırakmıştı, boğulacaktım.”

Dinozor: “Çünkü çok korkunçlar.”, “Çünkü gerçekte seslerinden korkuyorum.”, “Bizi ısırmaya çalışıyorlar.”, “Çünkü çok büyükler, küçüklerden korkmam.”, “Onlar ısırır.”, “Çünkü o da yer” “Çünkü gerçek olursa bizi yiyebilir.”, Çünkü onlar bizi yerler, bütün aileyi ısırabilir.”

Aslan: “Çünkü ormanın kralı, bizi yemek isteyebilir.”, “Çünkü aslandan çok korkuyorum, çünkü ağzından korkuyorum.”, “Çünkü aslanın dişleri iğneli olduğu için yiyebilir.”, “Onlar korkutucu.”, “Çünkü aslan ağzını açar.”, “Ürkütür diye”

Ay: “Çünkü ayılar yiyebilir.”, “Bizi ellerine almaya çalışıyorlar.”, “Onlar da korkutucu.”, “Çünkü beni ısırır diye düşünürüm.”, “Sivri dişleri”, “Çünkü çok korkutucu sesler çıkarıyor.”

Yılan: “Çünkü diliyle beni sokuyor.”, “Sokuyorlar.”, “Elimi ısırır yara eder.”, “Televizyonda çıkıyorlar, çünkü hırsız”, “Çünkü beni yer diye, büyük yılanlar var ya”

Hamamböcekleri: “Saçımı kaşındırıyor ve onu yersek ölüyoruz.”, “Bir sürü ayağı var.”, “Çünkü ısırabilir.”, “Yemek yerken üstüme çıkmıştı.”, “Zehirlidir.”

Kurt: “Çünkü onlar ısırabilir.”, “Isırır.”, “Ses çıkartınca”, “Çünkü onlar çok çok çok ağzını açarlar ve yutabilirler bizi”

Köpek: “Sevmediğim için”, “Isırır diye”, “Havladığı zaman”, “Isırıyor”

Timsah: “Onun da böyle belleri çok korkutucu, beyaz şeyler var üstünde”, “Korkuyorum yer diye”, “Isırmasından”

Böcekler: “Bitane büyük bi böcek vardı, kocaman, ondan korkuyorum”, “İrmak ablam korkuyor”, “Korkunç”

Kaplan: “Çünkü onun dişleri var diye, beni yer.”, “Korkutucu sesler çıkarır”

Kedi: “Tırmalayabilir.”, “Çünkü tırmalıyor.”

Ar: “Çünkü onlar birini çok sokuyor, çünkü hasta oluyoruz.”, “Dikenleri var diye, bal yaparlar.”

Çita: “Hızlıca koştuğu için bizi yiyebilir.”, “Çünkü çok vahşi”

Akrep: “Çok korkunç görünüyor, yere vurup ellerini şıklatıyor”, “Onları bilmiyorum”

Taşa: “Biraz dişlerini kırttırıyor.”

Eşek: “Yaklaşo bana, elimi ısırıldı.”

Kuş: “Kuşların gagası uzun”

Kertenkele: “Çok hızlı yürüyorlar”

Köpekbahçkları: “Çok korkunç”

İnsanlar ana teması ve bu ana tema altında oluşan alt temalarla ilgili çocuk korkularına ilişkin görüşler Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Çocukların Korkularına İlişkin Alt Temalar ve Frekanslar

Ana Tema	Alt Temalar	f
İnsanlar	Dolandırıcı	1 erkek
	Baba	1 kız
	İki Kız Çocuk İsmi	1 kız

İnsan ana temasına ilişkin öğrenci görüşlerinden bazıları çocukların ifade ettiği biçimde aşağıda verilmiştir:

Dolandırıcı: “İşte”

İki kız çocuk: “Beni tırmalıyor.”, “Beni annesine-babasına söylüyor.”

Baba: “Çünkü bazen annemle kavga ettiğinde”

Olağanüstü (gerçekçi olmayan)

Varlıklar ana teması ve bu ana tema altında oluşan alt temalarla ilgili çocuk korkularına ilişkin görüşler Tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 3. Çocukların Korkularına İlişkin Alt Temalar ve Frekanslar

Ana Tema	Alt Temalar	f
Olağanüstü (Gerçekçi Olmayan) Varlıklar	Canavar	4 kız + 3 erkek
	Zombi	4 erkek
	Hayalet	2 kız + 2 erkek
	Yaratık	2 erkek
	Ejderha	2 kız
	Vampir	1 erkek
	Öcüler	1 kız

Olağanüstü (gerçekçi olmayan) Varlıklar ana temasına ilişkin öğrenci görüşlerinden bazıları çocukların ifade ettiği biçimde aşağıda sunulmuştur:

Canavar: "Fredy'de canavar vay ya, o beni bayağı korkutuyor. Bazenaaaaaa yapıyorlar.", "Böööö diye", "Çünkü onlar bizi yer (çizgi filmlerde)", "Hiçbir yerde görmedim ama evime gelir diye korkuyorum.", "Babamın izlediği filmlerde, Malefizde gördüm, canavar gibi.", "Savaşçılar onun kanatlarını kesmişti. Çok huysuzlar ve yerler.", "Çok korkunçlar, rüyamda hep görüyorum ki, birşeyler izliyorum, rüyama giriyorlar, ya o adamlar ya zombiler çıkıyor oyunda."

Zombi: "Çünkü rüyama giriyor ondan korkuyorum.", "Bazıları yiyince dönüşüyor, rüyalarımdaya korkuyorum.", "Onlar hayalet olduğu için, eskiden bir mağarada vardı.", "Böyle fotoğraf gibi duruyorlar, çılgın çılgın elimle kapatıyorum.(Tabletimdeki zombilerden korkmam)"

Hayalet: "Çünkü onlar görünmez bi tane yaratık.", "Tişörtleri sandalyeye koymak, hayalet gibi gözükür", "Açınca kapıyı korkutur.", "Çünkü beni bir yere hapishaneye atabilir, eşyalarımızı çalabilirler, çantamı da alabilirler, bi de oyuncaklarımı"

Yaratık: "Slendırman öyle bir yaratık var ya. Kör ediyormuş.", "Çok korkunç, saldırıyorlar."

Ejderha: "Bazıları korkutucu", "Çünkü kırmızı bizi yakabilir ağızıyla"

Vampir: "Çünkü rüyamda gördüm boyalı."

Öcüler: "Rüyamda görüyorum kötü şeyler."

Diğer ana teması ve bu ana tema altında oluşan alt temalarla ilgili çocuk korkularına ilişkin görüşler Tablo 4'de verilmiştir.

Tablo 4. Çocukların Korkularına İlişkin Alt Temalar ve Frekanslar

Ana Tema	Alt Temalar	f
Diğer	Asansör bozulunca	1 kız
	Elektrik çarpması	1 erkek
	Binanın üstüne yıkılması	1 erkek
	Deniz	1 kız
	Korku Tüneli	1 kız
	Şakalar	1 kız
	Geceler	1 erkek
	Rüya	1 erkek
	İskelet	1 erkek
	Vurunca	1 kız
	Dağlardan Çıkarken Düşmek	1 erkek

Diğer korkular ana temasına ilişkin öğrenci görüşlerinden bazıları çocukların ifade ettiği biçimde aşağıda aktarılmıştır:

Asansör bozulunca: “Çünkü bir şey olur diye bana, belki bir tarafımı kırar diye, bizim alt komşunun kırıldı.”

Elektrik çarpması: “Bizi öldürür diye, mavi kablolar var ama onlarda elektrik problemi var.”

Binanın üstüne yıkılması: “O da elektrik çarpması gibi, ölüyor insanlar”

Deniz: “Korkutur bazen. Çünkü içerden geriye doğru üstüme geliyor”

Korku tüneli: “Çünkü onun içinde de çok korkutucu hayvanlar var”

Şakalar: “Bö yapıldığı zaman”

Geceler: “Çünkü geceyi sevdiğim için, çünkü karanlıktan korkuyorum”

Rüya: “Çünkü kötü bir şey görüyorum.”

İskelet: “Beni çok kovalardı bebekken, üstüne çimen attım, birdenbire yolunu kaybetti.”

Vurunca: “Bazı bişeyler korkutur. Bazen vurunca korkuyorum. Okulda bi tek bu korkutuyor, okul dışında bişeylerden korkmuyorum. Biri itirio, vuruo (Bazen A, Bazen B)”

Dağlardan çıkarken düşmek: “Yaralandım çünkü”

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Anaokuluna devam eden çocukların korkuları dört tema (*Hayvanlar, İnsanlar, Olağanüstü Varlıklar ve Diğer*) altında toplanmıştır.

Hayvanlar temasına ait korkuların çocukların yaşamlarında daha yoğun korku unsuru olduğu belirlenmiştir. Hayvanlara ilişkin korkular, hayvan türüne özgü davranışlardan kaynaklanmaktadır. Köknel'e (2004) göre de, insanlar çocukluk döneminde çeşitli canlılara yönelik korkular geliştirebilirler. Öveç (2012) tarafından yapılan bir araştırmada da, çocuklar yaptıkları korku resimlerinde hayvan temasını çizmişlerdir. Oghii'nin (2015) yaptığı bir araştırmada da çocuklar en çok korkulan öğelerden birisi olarak hayvanları belirtmişlerdir. Çocukların hayvanlara karşı korkuları ebeveyn davranışlarından ve telkinlerinden kaynaklanabilir. Ya da hayvanlarla belirli ortamlarda birarada olan çocukların hayvanlarla kötü ve olumsuz yaşantıları, çocukların hayvanlara karşı korku geliştirmesine neden olabilir. Örneğin, üç yaşlarında bir çocuk, ilk kez bir kedi ile karşılaştığında ona dokunmak ister. Kedinin kendisine nasıl yaklaşacağı hakkında bir fikri yoktur. Ancak, kedi çocuğa zarar verirse çocuk kediden korkmayı öğrenebilir. Ya da çocuğun ebeveyni kediyeye yaklaşmaması için çocuğa uyarıda bulunuyor ve korkmasına neden olacak konuşmalar yapıyorsa çocukta kediyeye karşı korku gelişebilir.

İnsanlar ana temasında bir baba figürü, iki okul arkadaşı ve dolandırıcı alt temaları çocukların olumsuz yaşantılarından kaynaklanan korkulara ait alt temalardır. Oghii (2015) yılında yaptığı bir araştırmada; Moldova ve Türkiye’de yaşayan farklı iki grubun genelde ortak korkularının olduğunu ortaya çıkarmıştır. En çok korkulan 10 konudan 8’inin her iki grupta da aynı olduğunu belirlemiştir. Araştırmada tüm çocukların en çok tekrarladıkları korkuların “hayvanlar (böcek, yılan, köpek, v.s.)”, aileden birinin ölmesi, kendisinin ölmesi, birisi tarafından saldırıya uğramak, yangın, kötü rüyalar, doğal felaketler (fırtına, şimşek, tufan, deprem), savaş olduğunu saptamıştır.

Olağanüstü (gerçekçi olmayan) varlıklar ana temasına ait korkular; çizgi filmler, çocuk oyunları gibi çocuğu doğrudan etkileyen medyanın korkutucu öğeler içermesinden kaynaklanmaktadır. Ay-Solmaz da (2017) yaptığı bir araştırmada, annelerin üçünün çocuğun hayali karakterlerden korktuğunu, onbir annenin çocuğunun karanlıktan korktuğunu, iki annenin çocuğunun hayvanlardan korktuğunu saptamıştır. Fırat (2012) tarafından yapılan bir araştırmada, okul öncesi dönem çocuklarına yönelik hazırlanan öykü ve masal kitaplarında korku, şiddet öğeleri ön plana çıkmaktadır. Kandemir’e (2011) göre; TV haberlerinde yayınlanan, insanlara ve hayvanlara ait olan görüntü ve sesler çocuklar için en tehdit edici unsurlardır. İzledikleri TV haberleri sonrasında kız çocuklar çoğunlukla uyku problemi yaşarken; erkek çocuklar çoğunlukla kolayca sinirlenme davranışı göstermektedirler. Hem kız hem de erkek çocuklar, TV haberlerindeki olaylarla ilgili takıntılı düşünceler geliştirebilmektedirler. Sargın’a (2011) göre, acayip şeylerden korku duyarlar. “Acayip” olarak nitelendirilen, çocuğun kavramsal gelişimine göre alışılmışın dışında kalandır. Çocuklar güvende hissetmek isterler. Bunun içinde de tüm duyularını kullanarak (görerek,

dokunarak vs.) içinde buldukları koşulları kontrol etmek isterler. Ancak, karanlık bir ortam buna engel olur (Bakanay, 2007; Burkovik ve Tan, 2006).

Diğer ana temasında yer alan korkulara ilişkin alt temaların gerçek yaşantıya dayalı olduğu ve çocuğun içinde bulunduğu çevrede günlük yaşamını sürdürürken karşılaşılabileceği alt temalar (Asansör bozulması, elektrik çarpması, deniz, şakalar, dağlardan çıkarken düşmek vs.) olduğu belirlenmiştir. Bu yaşantıların hepsi olumsuzdur ve çocuklar tarafından korku nedeni olarak gösterilmiştir. Buradan yol çıkarak çocukların korku nedeni olarak gösterdikleri nedenlerin çoğunun ani uyancı karşısında geliştiği söylenebilir.

Bu sonuçlar doğrultusunda şu önerilerde bulunulabilir: Medyanın çocuk açısından denetimi, medya denetçileri tarafından özenle dikkate alınmalıdır. Medya denetçileri, şiddet-korku unsuru içeren çizgi film, oyun, film, animasyon gibi çocuğu doğrudan etkisi altına alan programları tamamen ekranlardan kaldırmalıdır. Aileler, çocuğun medya ile ilişkisini takip ederek korku niteliği taşıyan çizgi film, oyunlardan çocukları uzak tutmalıdır. Okullarda öğretmenler, çocukların akran baskısı yaşayarak akranı karşı korku geliştirmemesi için çocuklar arasında etkili iletişime yönelik çalışmalar yapabilirler. Baba figürü evde korku unsuru olarak gösterilirken; babanın anne ile kavga etmesi bunun nedeni olarak gösterilmiştir. Öğretmenler, okullarda anne-baba iletişimini olumlu yönde destekleyen aile eğitimi etkinlikleri yapabilirler. Anne, babalar ve öğretmenler korkutmayı bir disiplin ve eğitim aracı olarak kullanmaktan kaçınmalıdırlar.

Kaynakça

- Aktaş, Y. (1991). Ankara'da bulunan çocuk yuvalarında 9-12 yaş grubu korunmaya muhtaç kız ve erkek çocuklarda korku yaygınlığı ve yoğunluğu üzerine karşılaştırmalı bir araştırma. Yüksek lisans tezi (basılmamış). Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara. Tez No: 16616.
- Ay-Solmaz, B. (2017). Korkusu olan ve olmayan 3-6 yaş arası çocukların, anne baba tutumlarının ve anne baba kaygısının çocukların korkularına olan etkisinin incelenmesi. Yüksek lisans tezi (basılmamış). İstanbul Arel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul. Tez No: 454789.
- Babaoğlu, M. (2016). İlkokul öğrencilerinde bireysel korkuların yaşam kalitesi, akademik başarı ve öz-etkililik düzeyi ile ilişkisi. Yüksek lisans tezi (basılmamış). Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir. Tez No: 253216.
- Bahadır, Ö. (2016). Müzik terapinin cerrahi uygulanan 6-12 yaş arası çocuklarda anksiyete, korku ve ağrı yönetimine etkisi. Yüksek lisans tezi (basılmamış). Ecevit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Zonguldak. Tez No: 445241.
- Bakanay, E. A. (2007), Karanlık Korkusu. <http://www.anneyiz.biz/haber/haberdtl.php?hid=10278>, (Erişim Tarihi: 27.12.2018).
- Bal, H. (2010). İlköğretim I. kademe öğrencilerinin korkuları ve gelişimsel özellikleri. Yüksek lisans tezi (basılmamış). Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya. Tez No: 253216.
- Burkovik, Y. ve Tan, O. (2006). Korkacak ne var! Korkunun psikolojisi. İstanbul: Timaş Yayınları.
- Ekici, B. (1990). Hastanede yatan 6-12 yaş grubu çocuklarda uygulamaların yaratabileceği korku ve endişenin azaltılmasında hemşirenin yapacağı eğitimin etkinliğinin araştırılması. Yüksek lisans tezi (basılmamış). İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul. Tez No: 18162.
- Erdal, Y. (2015). Çocukluk döneminde korkular. <https://merakedencocuk.com/2015/03/cocukluk-doneminde-korkular/>, (Erişim Tarihi: 27.12.2018).
- Ergin-Şahan, D. (1997). Çocuk hastaların hastaneye ilişkin korkuları ve korkuları etkileyen etmenlerin incelenmesi. Yüksek lisans tezi (basılmamış). Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir. Tez No: 058697.

- Fırat, H. (2012). Okul öncesi dönem çocuklarına yönelik hazırlanan masal ve öykü kitaplarının korku ve şiddet öğeleri açısından incelenmesi. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale. Tez No: 345841.
- Kandemir, N. (2011). Çocukların ve annelerinin ifadelerine göre çocukların TV haberleri kaynaklı korkuları. Yüksek lisans tezi (basılmamış). Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Ankara. Tez No: 300624.
- Kılıççı, S. (1974). Hacettepe Çocuk Ruh Sağlığı Bölümü'ne korku ve fobi şikayetleriyle başvuran çocuklar arasında bir araştırma. Bilim uzmanlığı tezi (basılmamış). Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ankara. Tez No: 176580.
- Köknel, Ö. (2004). *Korkular, takıntılar, saplantılar*. 5. Basım. İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.
- Oghii, O. (2015). Anaokulu ve ilkokula giden çocukların cinsiyet, yaş ve kültürel farklılıklarına göre korkular: Kültürler arası araştırma. Yüksek lisans tezi (basılmamış). Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Ankara. Tez No:399923.
- Öveç, Ö. (2012). Okul öncesi eğitim alan 6 yaş çocuklarının bazı duyguları (sevgi, korku, mutluluk, üzüntü) resmetmelerinin incelenmesi. Yüksek lisans tezi (basılmamış). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul. Tez No: 320395.
- Sargın, N. (2001). *Çocuklarda ruh sağlığı*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Tural, E. (2012). Ameliyat öncesi dönemde çocuğa verilen eğitim ve terapötik oyun yönteminin çocuğun kaygı, korku ve ağrı düzeylerine etkisinin incelenmesi. Doktora Tezi (basılmamış). Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir. Tez No. 326346.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık,
- Yiğit, Ş. (2008). Anne babaların disiplin adına kullandığı tehdit ve korkutmalar çocuklarda fobilerin oluşmasına neden olmaktadır. <http://www.aktuelegitim.com/index.php?s=tehdit+ve+korkutmalar>, (Erişim Tarihi: 26.12.2018).

Extended English Summary

Fear is a natural reaction of children to visible and invisible dangers. Fear may be due to an object, a person, or an event. One of the most important features of fear is the emergence of awesome stimulus in a sudden and unexpected situation. The formation of fear depends on the conditions of the environment, the severity of the stimulus, the past experiences, the physiological and psychological state at the time. Fears of preschool children vary. However, the diversity of these fears; the gender of the child, age range, personality traits, the way the parents develop their children, the personality of the parents and the child's experiences. Children's experience of fears also affects the degree of fear they develop for any person, object or situation. Children, from the darkness outside the animals, from the objects they cannot define (creature, ghost, fairy, etc.), from people (a parental behavior that creates fear in the child; violence, etc.); they may fear. For example; Children who are afraid of darkness do not know exactly what darkness actually represents. Children develop fear against darkness if they show behavior to children in a dark room and lock in a dark room. Explaining tales and stories about children using fairy-like, ghost-like concepts may cause children to develop fear of unrealistic concepts. Or parents to prevent the child's unwanted behavior, the doctor's needle to be found in the child's suggestion that physicians and hospitals in children may cause fear to develop. Printed and visual publications for children can also lead to the consolidation of children's fears. For example; in cartoons, the character that the child identifies with can be a fear element for him (like frowning, violent behaviors) with a physical feature. Anything a child watches, listens can create fear in the child. For this reason, families should create child-friendly educational environments based on the child's principle of life and avoid parental behavior that may cause fear in the child.

Purpose of the research

In this study; the aim of this study was to determine the reasons for the fears and fears of the children attending the kindergarten and to develop recommendations on the innovations in education programs and policies related to this situation.

Method

Research Model

This research is a qualitative research in the phenomenology of phenomenology.

Working group

The study group consisted of 48 children (23 boys, 25 girls) who live in kindergarten in Mersin in the 2017-2018 academic year fall semester and live with their parents and develop normally.

Instrument

In this research, the interview was used as the main data collection tool in the phenomenology research. The data of the study was obtained by a semi-structured interview form consisting of two parts. After examining similar studies in the literature, draft interview questions were determined for the purposes of the study. This draft has been presented to the opinions of a faculty member in the field of Educational Sciences and has been re-arranged as a 4-item interview form considering its suggestions in terms of scope, language and clarity. In the first part of the interview form, there are two questions that aim to determine the gender and age of children's personal information. In the second part, there are two questions which are prepared to determine the fears of children and their reasons for these fears. The first of these questions is "What scares you?" The second was formed as "Why?"

Validity and Reliability

First of all, a conceptual framework has been created by scanning the literature. Questions were prepared in the light of this framework; In the process of preparing the interview form, expert opinion was taken from a faculty member working in the Department of Educational Sciences. Secondly, the data obtained were analyzed by content analysis and the results were compared with the ratio of the results. The findings were presented to the views of two faculty members who were working in the field of Preschool Education and it was determined that these findings were the findings that could be obtained in the research. Third, the model of the study, the working group, the data collection tool, the data collection, the analysis and interpretation of the data were reported in detail. Finally, the statements of the participants were given with direct quotations without any comment or comment. In addition, all semi-structured interview forms, audio recordings and transcripts are stored as raw data of the research.

Operation

Information about the purpose of the study and how the application will be carried out was given and approvals were obtained. Later, the students were introduced to the kindergarten teachers and they were informed about the aim and application process of the research. In order to be able to work with the children in order to be able to carry out the research, the school administrators and preschool teachers were interviewed in order to create a silent environment that would not distract children and affect the process. Kindergarten teachers were given lists of names and genders of children in their classrooms and the appropriate days and hours of meeting with children were determined together. The researcher introduced the children to himself, explained why he came and took the children individually to the interview area. The child was allowed to sit on the opposite side of the investigator. The questions in the semi-structured interview form were asked to the child and given enough time to answer. The interview with each child lasted for about 5-8 minutes. All conversations with children were recorded with a voice recorder during the interview. The data recorded by the voice recorder was individually rested and converted to text in a separate time frame. Content analysis method was used to analyze the data obtained from children.

Data Analysis

In the research, "content analysis" technique was used in the analysis of the data collected through the interview. In this study, the qualitative research data were analyzed in four stages: 1) Coding of data 2) Finding the themes 3) Arranging the codes and themes 4) Identification and interpretation of the findings. In the first stage, the information obtained was analyzed and divided into meaningful sections and it was tried to find out what each section conceptually meant. In the second stage, themes that explain the data in general and collect the codes under certain categories have been found. In the third stage, the data obtained are arranged. In the fourth stage, the findings were interpreted (Yıldırım and Şimşek, 2011, 228-238).

Conclusion, Discussion and Recommendations

In this study, it was determined that children's fears were collected under four main themes: 1. Animals (20), 2. People (3), 3. Extraordinary (Non-Realistic) Assets (7), 4. Other (10). Fears of animal contact were found to be more intense fear in children's lives. Animal fears stem from animal-specific behavior. In the main theme, a father figure, two school friend and cheat sub themes are sub-themes related to children's negative experiences. Fears of the main theme of extraordinary (unrealistic) assets; Cartoons, children's games, such as the media directly affects the child is caused by the scary elements. The sub-themes related to the fears in the other main theme are based on real life and it is determined that there are sub-themes that the child may face while maintaining his / her daily life. All of these experiences are negative and have been shown as a cause of fear by children. In line with these results, the following suggestions can be made: The supervision of the media should be supervised by the media auditors. Media supervisors should remove programs that directly influence children such as cartoons, games, movies, animations that contain violence and fear. Families should keep the children away from the games by watching the child's relationship with the media, and the cartoons that are fearful. In schools, teachers can work for effective communication among children in order not to develop fear for peers by experiencing peer pressure by children. The father figure is shown as a fear element in the house; father's quarrel with the mother is shown to be the reason for this. Teachers can conduct family education activities that support parents' communication in schools in a positive way.